

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ซึ่งมีแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้ ความมุ่งหมายในการวิจัย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา ในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมด ได้แก่ ครูผู้สอนและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยใช้จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวม 47 คน จำแนกเป็นครูผู้สอน 32 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่หนึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .30 - .71 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ยของประชากร (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์ผลกระทบของขนาดกลุ่มประชากร (Effect Size: E.S.)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 ด้านบริหารงบประมาณ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินทางราชการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดทำแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดทำงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา โดยระดมจากประชาชน

1.3 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ และมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาของสถานศึกษา

1.4 ด้านบริหารทั่วไป พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและร่วมแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ร่มรื่นน่าอยู่ มีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตย ทั้งในระดับสถานศึกษา และในระดับท้องถิ่น

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน พิจารณารายด้าน พบว่า แตกกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิปริญญาตรี โดยรวมแตกต่างกัน พิจารณารายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป ตามลำดับ ยกเว้นด้านการบริหารวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน พิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารวิชาการ

2.4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิปริญญาตรี และวุฒิสูงปริญญาตรี พิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป การบริหารงบประมาณ ตามลำดับ ในส่วนด้านการบริหารวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยพบว่า ประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการวิจัยมีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ เรียงตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จึงต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย ยิ่งประเสริฐ (2549, หน้า 86) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติระยอง ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า มีประเด็นสำคัญในรายด้านที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจหลักของครู สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) สอดคล้องกับ ทศนีย์ ทองทวีวัฒน์ (2554, หน้า 75) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับ วลัยกร สารบุญ (2555) พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา วิทยากรและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ,

2546) สอดคล้องกับ อุดร บัวสูง (2550, หน้า 54) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินทางราชการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดทำงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา โดยระดมจากประชาชน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารพัสดุและสินทรัพย์ และต้องอาศัยความถูกต้อง ความแม่นยำ ความละเอียดรอบคอบ และรวดเร็ว สอดคล้องกับ พอใจ เรืองฤทธิ์ (2550) ที่ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ทศนีย์ ทองทวีวัฒน์ (2554, หน้า 78) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงาน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินทางราชการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดทำงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา โดยระดมจากประชาชนและมีส่วนร่วมจัดสรร งบประมาณที่ได้รับจากบุคคลภายนอกของสถานศึกษา สอดคล้องกับ เอื้อจิต หงวนเสงี่ยม (2547, หน้า 97) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในด้านการบริหาร สถานศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการตั้งกองทุนการศึกษา และด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนา บุคลากรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ และมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานศึกษาของ สถานศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 17 ดำเนินการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจบริหารงานร่วมกัน ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ทองทวีวัฒน์ (2554, หน้า 78-79) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง บุคลากรอย่างเป็นระบบและเหมาะสม การพิจารณาออบหมายงานให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมพิจารณาจัดหาวิทยากรภายนอกตามความต้องการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา และมีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้มีส่วนร่วมอยู่ในท้องถิ่นและส่วนหนึ่งเป็นนักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เป็นผู้ปกครองนักเรียน เป็นศิษย์เก่า และ โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ดำเนินการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพิจารณา ตัดสินใจบริหารงานร่วมกัน ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย ของ วิชัย ยิ่งประเสริฐ (2549, หน้า 89) ที่ศึกษาบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล ทุกข้อมีบทบาท ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มี คะแนนเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและร่วมแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในสถานศึกษา มีส่วนร่วม จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ร่มรื่นน่าอยู่ มีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตย ทั้งใน ระดับสถานศึกษาและในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานทั่วไป มีขอบข่ายอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบในหลายด้านด้วยกัน การบริหารทั่วไป เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงาน ธุรการและงานสารบรรณ งานทะเบียนและรายงาน งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียนและบริการ ต่าง ๆ และงานด้านชุมชน (สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 114) ส่งผลให้ครูต้องมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจตามภาระงานที่ผู้บริหารมอบหมาย เช่น งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้อง พัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนใน สถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวฉันทร์ พรหมพิจิตร (2549, หน้า 76) ที่ศึกษาเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหาร โรงเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมือง สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอน ครูต้องสอดแทรกอบรม คุณธรรม จริยธรรม ปลุกฝังลักษณะนิสัยที่ดีงามแก่นักเรียนอยู่เสมอ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสถานที่จัดกิจกรรมของ ชุมชน ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการจัดการ เรียนการสอนและมีส่วนร่วมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัยคุณธรรม จริยธรรมและร่วมแก้ไขพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในสถานศึกษา เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้มีส่วนร่วมส่วนใหญ่ เป็นผู้นำท้องถิ่น เป็นผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่า สอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนที่เน้นการมีส่วนร่วม จากทุกฝ่าย กิจกรรมในการพัฒนาโรงเรียน จึงเกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 11-12) กล่าวว่า การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ ทางสังคมโดยต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ต้องอาศัยความ ร่วมมือร่วมใจ เพื่อให้การปฏิบัติตามภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการบริหาร โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง มีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดร บัวสูง (2550, หน้า 58) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการบริหาร โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ระหว่างต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิปริญญาตรี โดยรวมแตกต่างกัน คือ ด้าน บริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ทองทวีวัฒน์ (2554) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ในการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียน แก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการบริหารวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ ให้ความสำคัญกับเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครอง ส่งผลให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารวิชาการไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของประยุทธ์ ตรีชัย (2544) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับครูที่มีวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ทองทวีวัฒน์ (2554, หน้า 81-82) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ระหว่างครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมแตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิปริญญาตรี และวุฒิสสูงปริญญาตรี โดยรวมแตกต่างกัน คือ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ทองทวีวัฒน์ (2554, หน้า 81-82) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ในการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการบริหารวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับ เครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครอง ส่งผลให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิปริญญาตรี และมีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารวิชาการ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยุทธ์ ตรีชัย (2544) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า ครูที่มี

วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับครูที่มีวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยมีแนวคิดจะเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษา ควรสร้างความตระหนักให้กับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมในเรื่องนี้
2. ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานการเงินพัสดุ ควรสนับสนุนให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพิจารณาผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในด้านนี้
3. ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดหาเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา ควรจัดอบรมและให้ความรู้ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี และสารสนเทศ ให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในด้านนี้
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ มีส่วนให้คำปรึกษาแนะนำและสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาสถานศึกษา ควรสนับสนุนให้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไปที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ได้แก่

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

4. ควรศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารโรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University